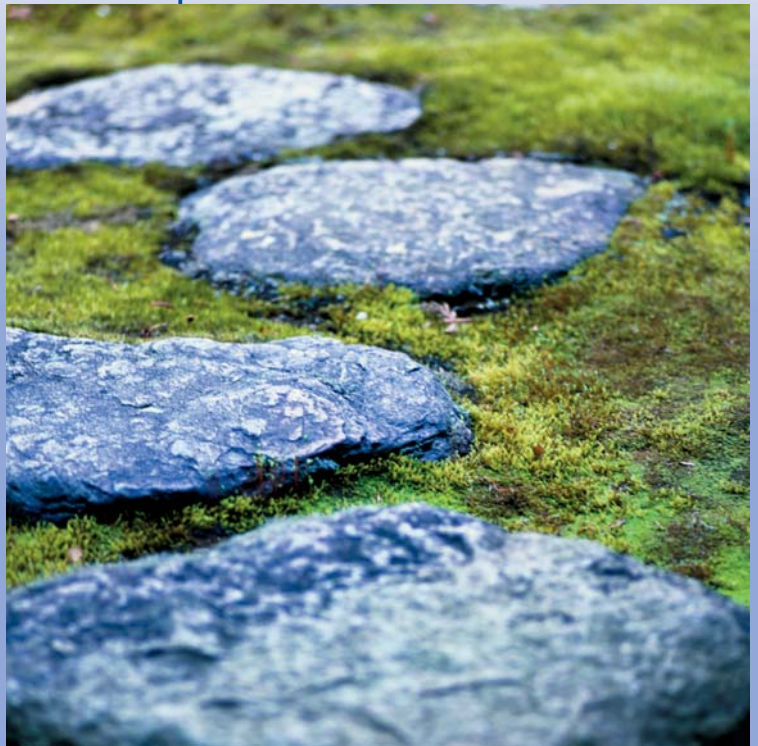

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας

Για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και εργασίας σε μια Ευρώπη που αλλάζει

Τετραετές πρόγραμμα εργασίας 2005-2008

Για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και εργασίας σε μια Ευρώπη που αλλάζει

Τετραετές πρόγραμμα εργασίας 2005–2008

Το τετραετές πρόγραμμα 2005–2008
του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση
των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας
εγκρίθηκε από το διοικητικό του συμβούλιο
στις 8 Ιουλίου 2004.

Βιβλιογραφικό δελτίο υπάρχει στο τέλος της παρούσας έκδοσης.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
2004

ISBN 92-897-0266-4

© Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας,
2004

Για δικαιώματα μετάφρασης ή αναπαραγωγής, οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται στο διευθυντή του Ιδρύματος, στην ακόλουθη διεύθυνση: Director, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Wyattville Road, Loughlinstown, Dublin 18, Ιρλανδία.

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας είναι ένας αυτόνομος οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος δημιουργήθηκε για να συνδράμει στη χάραξη της μελλοντικής πολιτικής σχετικά με κοινωνικά και εργασιακά θέματα. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στην ιστοθέση του Ιδρύματος στη διεύθυνση www.eurofound.eu.int

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας
Wyattville Road
Loughlinstown
Dublin 18
Ιρλανδία
Τηλ.: (353-1) 204 31 00
Fax: (353-1) 282 64 56
E-mail: information@eurofound.eu.int
www.eurofound.eu.int

Τυπώθηκε στην Ιρλανδία

Η παρούσα έκδοση τυπώθηκε σε χαρτί λευκασμένο χωρίς χλώριο που προέρχεται από ξύλο δασών ελεγχόμενης εκμετάλλευσης της Βορείου Ευρώπης. Για κάθε υλοτομημένο δένδρο φυτεύεται τουλάχιστον ένα άλλο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	4
Εισαγωγή	5
Γενικοί στόχοι	9
Προτεραιότητες για την περίοδο 2005–2008	10
Θεματικοί τομείς	14
Αξιολόγηση	18

Πρόλογος

«Η προσοχή στρέφεται στις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η νέα ΕΕ...»

Στο παρόν έγγραφο ορίζεται το στρατηγικό πλαίσιο του προγράμματος του ιδρύματος για την επόμενη τετραετία (2005-2008). Αναφέρονται οι μελλοντικές προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει η κοινωνική πολιτική στην Ευρώπη και επισημαίνονται τα κενά γνώσης που πρέπει να καλύψει το ίδρυμα στο πλαίσιο των ερευνητικών του δραστηριοτήτων κατά την περίοδο που ακολουθεί την πλέον εκτεταμένη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον Μάιο του 2004. Η διεύρυνση, με τις σημαντικές οικονομικές, κοινωνικές και θεσμικές συνέπειές της, παραμένει ένας από τους βασικούς παράγοντες αλλαγής για τα επόμενα τέσσερα έτη. Θεμελιώδης στόχος του τετραετούς προγράμματος είναι να στρέψει την προσοχή του στις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η νέα ΕΕ.

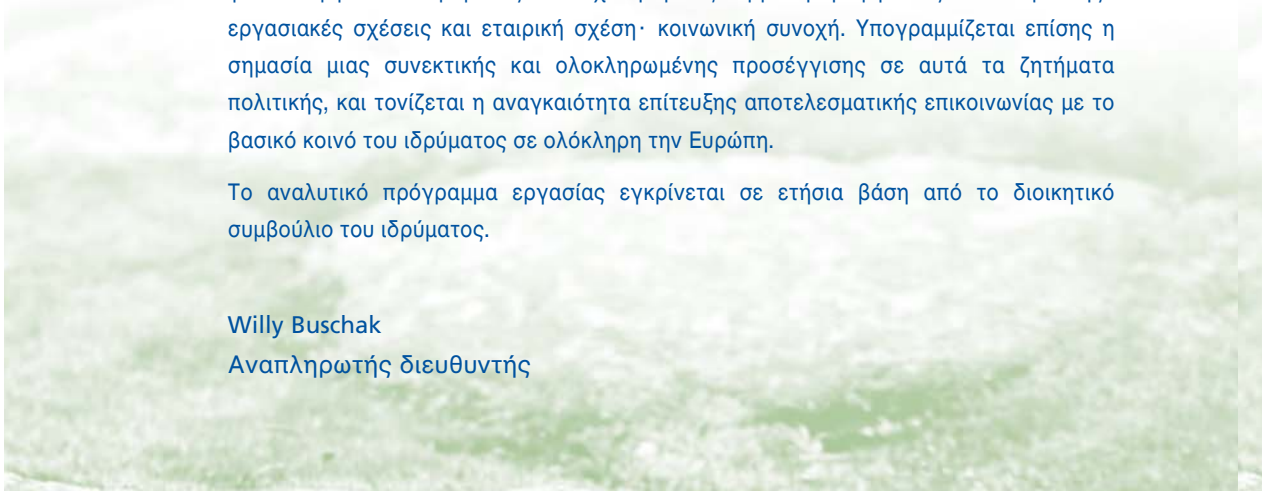
Σκοπός του ιδρύματος είναι η υποστήριξη πολιτικών προκειμένου να καταστεί η Ευρώπη η πιο ανταγωνιστική οικονομία της γνώσης στον κόσμο, να αυξηθούν τα ποσοστά απασχόλησης και η ποιότητα της απασχόλησης, να ενισχυθούν η καινοτομία και η επιχειρηματικότητα με παράλληλη προώθηση της κοινωνικής συνοχής και ένταξης — εν συντομία η υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Στο πλαίσιο αυτό, στόχος του ιδρύματος είναι η παροχή γνώσης που προέρχεται από δραστηριότητες παρακολούθησης και άλλες ερευνητικές δραστηριότητές του για την καλύτερη κατανόηση των προκλήσεων, η υποστήριξη αλλαγών στην κοινωνία και την οικονομία και η προσφορά στους ενδιαφερόμενους φορείς των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για τη διαχείριση των αλλαγών.

Στο πρόγραμμα προσδιορίζονται τέσσερις θεματικοί τομείς ως τομείς προτεραιότητας για το έργο του ιδρύματος: απασχόληση· εξισορρόπηση εργασίας και διαβίωσης· εργασιακές σχέσεις και εταιρική σχέση· κοινωνική συνοχή. Υπογραμμίζεται επίσης η σημασία μιας συνεκτικής και ολοκληρωμένης προσέγγισης σε αυτά τα ζητήματα πολιτικής, και τονίζεται η αναγκαιότητα επίτευξης αποτελεσματικής επικοινωνίας με το βασικό κοινό του ιδρύματος σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Το αναλυτικό πρόγραμμα εργασίας εγκρίνεται σε ετήσια βάση από το διοικητικό συμβούλιο του ιδρύματος.

Willy Buschak
Αναπληρωτής διευθυντής

Εισαγωγή

«Υποστήριξη του έργου των βασικών κοινωνικών φορέων που είναι επιφορτισμένοι με το σχεδιασμό και την καθιέρωση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης και εργασίας στην Ευρώπη...»

Αποστολή και ρόλος του ιδρύματος

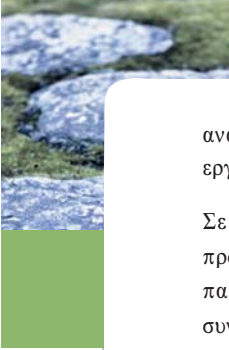
Το ίδρυμα δημιουργήθηκε το 1975 με την εντολή να «συμβάλλει στο σχεδιασμό και στην καθιέρωση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης και εργασίας αναπτύσσοντας δράση που αποβλέπει στην ανάπτυξη και στη διάδοση καταλλήλων γνώσεων για την υποβοήθηση αυτής της εξελίξεως»⁽¹⁾. Στόχος του ιδρύματος ως κέντρου έρευνας και παρακολούθησης είναι να αποτελέσει κεντρικό σημείο αναφοράς και πηγή πληροφοριών σχετικά με τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης στην Ευρώπη.

Πολλά από τα ζητήματα που εξέτασε το ίδρυμα τα τελευταία χρόνια —όπως η γήρανση του πληθυσμού, ο χρόνος εργασίας και η κοινωνία της πληροφορίας— βρίσκονται σήμερα στην κορυφή της ευρωπαϊκής κοινωνικής ατζέντας. Την τελευταία δεκαετία, το ίδρυμα παρείχε στους ενδιαφερόμενους φορείς και στο ευρύ κοινό εκτεταμένη βάση γνώσεων που αποτελείται από συγκριτικά στοιχεία για την παρακολούθηση των εργασιακών σχέσεων, των συνθηκών εργασίας και των συναφών τομέων που αφορούν τις συνθήκες διαβίωσης. Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Εργασιακών Σχέσεων, η έρευνα για τις συνθήκες εργασίας στην Ευρώπη και η νέα έρευνα για τις συνθήκες διαβίωσης αποτελούν μοναδικές πηγές γνώσης. Κατά τη διάρκεια του προηγούμενου τετραετούς προγράμματος (2001–2004), οι δραστηριότητες έρευνας και παρακολούθησης του ιδρύματος επεκτάθηκαν βαθμιαία ώστε να συμπεριλαμβάνουν τα δέκα νέα κράτη μέλη και τις τρεις υποψήφιες προς ένταξη χώρες.

Το 2001 το ίδρυμα ενίσχυσε περαιτέρω την ικανότητα παρακολούθησης με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου της Αλλαγής (EMCC). Το παρατηρητήριο αυτό αναλαμβάνει την υλοποίηση ποικίλων δραστηριοτήτων δικτύωσης, έρευνας, ενημέρωσης και διάδοσης με έμφαση στην κατανόηση και την πρόβλεψη αλλαγών στις εργασιακές σχέσεις στην Ευρώπη.

Τα εργαλεία παρακολούθησης και οι σχετικές αναλύσεις συμπληρώνονται από ερευνητικές δραστηριότητες που αφορούν μελέτες πρακτικής εμπειρίας και τον προσδιορισμό των παραγόντων που οδηγούν στην επιτυχημένη αλλαγή. Έτσι, το ίδρυμα δεν συμβάλλει μόνο στην τεκμηρίωση και την κατανόηση της αλλαγής, αλλά και στην

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1365/75 του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 1975.

ανάπτυξη και κοινοποίηση των ιδεών με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Σε μεγάλο βαθμό, οι πιο πρόσφατες εργασίες του ιδρύματος ήταν αποτέλεσμα των προκλήσεων και των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβόνας. Απαιτείται λοιπόν παράλληλη ανάπτυξη δράσης σε όλα τα μέτωπα — απασχόληση, ανταγωνιστικότητα, συνθήκες διαβίωσης και εργασίας υψηλής ποιότητας.

Αξίζει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στο χώρο εργασίας ή στην επιχείρηση όπου συντελείται η αλλαγή. Το ίδιο ισχύει και για τους διαρθρωτικούς παράγοντες που κατευθύνουν την αλλαγή στο χώρο εργασίας. Οι χώροι εργασίας πρέπει να προάγουν τις συνεχείς αλλαγές και την καινοτομία. Το ίδρυμα μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ του συνόλου των ενδιαφερόμενων φορέων όσον αφορά τις αλλαγές που είναι απαραίτητες σε επίπεδο εργασιακού χώρου και στην πρόωθηση της ανάπτυξης θετικής στάσης για την υιοθέτηση νέων τρόπων εργασίας.

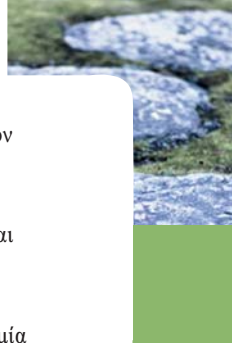
Δεδομένης της αυτονομίας του, της ευρείας εντολής του και της τριμερούς διάρθρωσής του, το ίδρυμα είναι το πλέον κατάλληλο προκειμένου να προωθήσει μια ολοκληρωμένη και πολυδιάστατη προσέγγιση για τη βελτίωση της ποιότητας των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης και την πρόβλεψη και διαχείριση της αλλαγής. Το γεγονός αυτό επιτρέπει στο ίδρυμα να ανταποκριθεί επιτυχώς στο στόχο μιας πιο συντονισμένης προσέγγισης των οικονομικών, εργασιακών και κοινωνικών πολιτικών της ΕΕ.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται το ίδρυμα περιλαμβάνει τις κρατικές αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους και όσους συμβάλλουν στη χάραξη κοινωνικής πολιτικής στην ΕΕ. Συνδέοντας τα αποτελέσματα της έρευνας με την πολιτική, στόχος του ιδρύματος είναι να παρέχει πληροφορίες σε όσους σχεδιάζουν και εφαρμόζουν την πολιτική.

Η δραστηριότητα του ιδρύματος είναι επίσης σημαντική για όσους είναι υπεύθυνοι για την αλλαγή και εφαρμόζουν βελτιώσεις στο πλαίσιο των χώρων και των τόπων εργασίας. Η τριμερής δομή διοίκησης του ιδρύματος διευκολύνει την ενεργή συμμετοχή αυτών των βασικών κοινωνικών φορέων στην ανάπτυξη, τη συζήτηση και τη διάδοση των εργασιών του.

Το πλαίσιο αλλαγής

Η διεύρυνση παρέχει σημαντικές ευκαιρίες για την κοινωνική, οικονομική και πολιτισμική ανάπτυξη της Ευρώπης. Η έρευνα του ιδρύματος έδειξε ότι όλοι οι Ευρωπαίοι έχουν παρόμοιες ιδέες σχετικά με τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ποιότητα ζωής τους: καλή υγεία, επαρκές εισόδημα και παροχή στήριξης από την οικογένεια. Στο μέλλον θα παραστεί ανάγκη να ενισχυθεί η κοινωνική πολιτική, καθώς οι υφιστάμενες προκλήσεις αποκτούν πιο επείγοντα χαρακτήρα, ενώ παράλληλα εμφανίζονται και νέες προκλήσεις. Πολλά από τα ζητήματα που ήταν σημαντικά τα προηγούμενα χρόνια εξακολουθούν να υφίστανται και πρέπει και αυτά να αντιμετωπισθούν: ανεργία, χαμηλές αμοιβές και φτώχεια, αναπηρία και προβλήματα υγείας, ελλείψεις στις κοινωνικές υπηρεσίες, τις υπηρεσίες υγείας και άλλες υπηρεσίες ή συστήματα, εργασιακές σχέσεις, πρόσβαση σε τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας. Ενδεχομένως να χρειασθεί να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε ορισμένες μειονεκτούσες ομάδες.

Η αυξανόμενη ποικιλομορφία πολιτιστικών αξιών και εμπειριών στο κοινωνικό περιβάλλον καθώς και οι διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ χωρών και περιφερειών στην παραγωγικότητα και την απασχόληση θα επηρεάσουν τις δραστηριότητες του ιδρύματος. Στην τρίτη έκθεση της Επιτροπής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή επισημαίνεται η σημασία του ανθρώπινου κεφαλαίου και της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, αλλά και η αναγκαιότητα αντιμετώπισης άλλων παραγόντων σημαντικών για την ανταγωνιστικότητα όπως το υλικό και κοινωνικό κεφάλαιο, η ικανότητα για καινοτομία και η ποιότητα του περιβάλλοντος. Πρέπει να ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος.

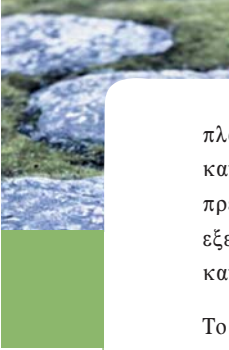
Η στρατηγική της Λισσαβόνας αποτελεί την κύρια προσέγγιση της ΕΕ στις κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις. Παρουσιάζει τρεις συμπληρωματικούς και αλληλοϋποστηριζόμενους στόχους που αφορούν την πλήρη απασχόληση, την ποιότητα και την παραγωγικότητα στο εργασιακό περιβάλλον, παράλληλα με την κοινωνική συνοχή και ένταξη. Η ανταπόκριση στην πρόκληση να παραμείνει ανταγωνιστική στην παγκόσμια οικονομία, να αναπτύξει και να διατηρήσει την παραγωγικότητα και την απασχόληση, καθώς και να παράσχει συνθήκες εργασίας και διαβίωσης υψηλής ποιότητας, ειδικά στο πλαίσιο μιας οικονομίας που βασίζεται στις γνώσεις, θα απαιτήσει ακριβείς, συναφείς, έγκαιρες και πρακτικές πληροφορίες από το ίδρυμα για την υποστήριξη των βασικών φορέων δράσης αυτής της διαδικασίας.

Η επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας είναι ένας φιλόδοξος στόχος, και στην έκθεση της ευρωπαϊκής ειδικής ομάδας για την απασχόληση, της οποίας προεδρεύει ο Wim Kok, υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα στήριξης της απασχόλησης — τόσο για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης όσο και για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Στην έκθεση δίδεται έμφαση στην αναγκαιότητα εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης, της οικονομικής ολοκλήρωσης και της ταχείας γήρανσης του πληθυσμού. Κράτη μέλη, κοινωνικοί εταίροι, επιχειρήσεις και εργαζόμενοι πρέπει να αυξήσουν την ικανότητά τους να προβλέπουν, να προωθούν αλλαγές και να προσαρμόζονται σε αυτές, προκειμένου να δημιουργούνται και να καλύπτονται περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας. Για να επιτευχθούν υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης, είναι σημαντικό να παραμείνουν περισσότερα άτομα στην εργασία καθώς και να προσελκυσθούν περισσότερα άτομα στην αγορά εργασίας, κυρίως γυναίκες και μεγαλύτεροι σε ηλικία εργαζόμενοι.

Η ανασκόπηση της ατζέντας της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής στα μέσα του 2003 επιβεβαίωσε την ανάγκη προώθησης της ποιότητας ως την κινητήρια δύναμη για την άνθιση της οικονομίας που κινείται προς τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας και τη μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή. Η εφαρμογή του δεύτερου μέρους της ατζέντας επικεντρώνεται στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, την εξισορρόπηση της ευελιξίας και της ασφάλειας, την καταπολέμηση της φτώχειας, του αποκλεισμού και των διακρίσεων, τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης εργασίας και της κοινωνικής προστασίας και την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων σε όλα τα προϋπάρχοντα και τα νέα κράτη μέλη.

Άλλες εξελίξεις, όπως η αυξημένη χρήση της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, η συγκριτική αξιολόγηση και η ανάπτυξη δεικτών και στρατηγικών που βασίζονται σε στόχους στο

πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής, έχουν σημαντικές συνέπειες στη διαχείριση της αλλαγής και συνεπώς στις μελλοντικές εργασίες του ιδρύματος. Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, πρέπει να εξεταστεί η σκοπιμότητα της διενέργειας συγκριτικών αξιολογήσεων σε σχέση με εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα εκτός ΕΕ, για παράδειγμα στις ΗΠΑ, την Ιαπωνία, την Κίνα και την Ινδία.

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αλλαγής συλλέγει κυρίως και ανταλλάσσει πληροφορίες με σκοπό την καλύτερη κατανόηση, πρόβλεψη και διαχείριση αλλαγών σε επιχειρήσεις, τομείς και περιφέρειες. Στους γενικότερους προβληματισμούς του ιδρύματος σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας κεντρική θέση κατέχουν οι επιχειρήσεις και ο χώρος εργασίας γενικότερα — ως περιβάλλον στο οποίο είναι δυνατή η υλοποίηση αλλαγών. Το ίδρυμα μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ικανότητας της Ευρώπης προς την αλλαγή. Τα επόμενα έτη, θα αφιερώσει μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων του στην καλύτερη κατανόηση των κινητήριων μοχλών της αλλαγής και την καλύτερη πρόβλεψη και διαχείριση της αλλαγής. Το ίδρυμα είναι το πλέον κατάλληλο να εξετάζει δομές, τεχνολογίες, πρακτικές και κουλτούρες που είτε βοηθούν είτε εμποδίζουν την οργανωσιακή μάθηση και την καινοτομία.

Στους βασικούς προβληματισμούς συγκαταλέγονται η αυξανόμενη σημασία των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι νέες ρυθμίσεις σχετικά με το χρόνο απασχόλησης, η κινητικότητα στην εργασία και την παραγωγή, η αποκέντρωση των υπηρεσιών και της διακυβέρνησης, οι καινοτομίες στην οργάνωση της εργασίας, η ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου, η έρευνα και η τεχνολογία.

Οι δημογραφικές και κοινωνικές αλλαγές (συγκεκριμένα η γήρανση του εργατικού δυναμικού και του γενικότερου πληθυσμού αλλά και οι πρόσφατες και ταχείες αλλαγές στη δομή των νοικοκυριών, στα ποσοστά γονιμότητας, την κινητικότητα/τη μετανάστευση) αποτελούν συνεχή πρόκληση στον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση της κοινωνικής προστασίας — ιδίως στους τομείς της κοινωνικής ασφάλισης και των συντάξεων. Ανάλογη πρόκληση αποτελεί η διατήρηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι αλλαγές αυτές επηρεάζουν επίσης σημαντικά τις στρατηγικές που αφορούν την απασχόληση και την αγορά εργασίας, τη διακυβέρνηση και τα συστήματα εργασιακών σχέσεων.

Σκοπός του τετραετούς προγράμματος του ιδρύματος είναι η αντιμετώπιση των προκλήσεων και η υλοποίηση των στόχων που περιγράφηκαν ανωτέρω. Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί κυρίως για να υποστηρίξει το έργο των βασικών κοινωνικών φορέων που είναι επιφορτισμένοι με το σχεδιασμό και την καθιέρωση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης και εργασίας στην Ευρώπη.

Γενικοί στόχοι

«Ενίσχυση των βασικών δραστηριοτήτων, ενίσχυση του ρόλου παρακολούθησης και ανάπτυξη προοδευτικής προοπτικής σε όλους τους τομείς...»

Το τετραετές πρόγραμμα του ιδρύματος ενημερώνεται με βάση πρόσφατες και ενδεχόμενες μελλοντικές εξελίξεις στην οικονομία και την κοινωνία της Ευρώπης, καθώς και με βάση νέες τάσεις και αλλαγές εκτός της ΕΕ. Αντικατοπτρίζει επίσης την εκ νέου αξιολόγηση του ρόλου του ιδρύματος και της ικανότητάς του να εξακολουθήσει να εκπληρώνει την εντολή του αποδοτικά και αποτελεσματικά. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής αναπτύχθηκε μια σειρά γενικών προσανατολισμών για την εξέλιξη του προγράμματος εργασίας κατά τα επόμενα τέσσερα έτη:

- **Ανάπτυξη και ενίσχυση των βασικών δραστηριοτήτων στους τομείς της έρευνας, της συζήτησης και της διάδοσης πληροφοριών**

Γενικός στόχος είναι η αύξηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης, της συνάφειας και της συνοχής τους.

- **Ενίσχυση των κύριων δραστηριοτήτων παρακολούθησης και των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος**

Στόχος είναι η διασφάλιση συναφών προς τις πολιτικές πληροφοριών υψηλής ποιότητας στους τομείς των συνθηκών εργασίας, των συνθηκών διαβίωσης, των εργασιακών σχέσεων και του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου της Αλλαγής (EMCC).

- **Έμφαση σε περιορισμένο αριθμό κύριων θεμάτων πολιτικής**

Αυτό θα γίνει με την αξιοποίηση των βασικών δυνατών σημείων του ιδρύματος, των δραστηριοτήτων παρακολούθησης και του προηγούμενου έργου του, λαμβάνοντας υπόψη τους διαθέσιμους πόρους και τις ανάγκες του κοινού στο οποίο απευθύνεται.

- **Ανάπτυξη του έργου του με βάση την πρακτική εμπειρία**

Το έργο του ιδρύματος θα αναπτυχθεί με την ανάλυση των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται ιδίως σε χώρους

εργασίας και επιχειρήσεις, αλλά και σε κοινότητες και περιφέρειες.

- **Έμφαση σε μια προοδευτική προοπτική όσον αφορά τις δραστηριότητες του ιδρύματος**

Στόχος της έμφασης αυτής είναι η βελτίωση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των κύριων κοινωνικών φορέων δράσης για την πρόβλεψη, τη διαχείριση και τη στήριξη της αλλαγής· συνεπώς, το ίδρυμα πρέπει να υιοθετήσει μια ευέλικτη προσέγγιση που θα ανταποκρίνεται στις νέες προτεραιότητες που προκύπτουν.

- **Ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων σε μεγαλύτερο βαθμό**

Γι' αυτό απαιτείται η ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας σε δραστηριότητες σχεδιασμού, προγραμματισμού, υλοποίησης και αξιολόγησης με συνεκτικό και συναφή προς την πολιτική τρόπο στο σύνολο των εργασιών του ιδρύματος.

- **Ενσωμάτωση τομεακής προοπτικής (δημόσιος και ιδιωτικός τομέας) στις εργασίες του**

Η επιλογή συγκεκριμένων τομέων θα καθορίζεται από τα αποτελέσματα των αναλύσεών του όσον αφορά διάφορες αλλαγές καθώς και από τους στόχους της πολιτικής της ΕΕ.

Προτεραιότητες για την περίοδο 2005–2008

«Παρακολούθηση της αλλαγής, διερεύνηση της λειτουργίας και επικοινωνία ιδεών και εμπειρίας...»

Το όγδοο τετραετές πρόγραμμα του ιδρύματος θα αναπτυχθεί με βάση τις υπάρχουσες δυνάμεις του, τους τομείς ειδίκευσης και τις αποδεδειγμένες υπηρεσίες του. Είναι προσανατολισμένο στο μέλλον και θα διατηρήσει την ικανότητά του στη διερεύνηση νέων θεμάτων που προκύπτουν καθώς η Ευρώπη προχωρεί προς το 2010. Λόγω των αυξανόμενων απαιτήσεων και των μεγαλύτερων προσδοκιών από τους ενδιαφερόμενους φορείς και τους χρήστες του, το ίδρυμα θα χρειαστεί να διατηρήσει την ευελιξία και την ικανότητα ανταπόκρισης που διαθέτει, επιδιώκοντας μεγαλύτερη αποδοτικότητα και ενισχύοντας ταυτόχρονα την ποιότητα και την αξία των δραστηριοτήτων του.

Το πρόγραμμα εργασίας θα οργανωθεί με άξονα την εκτέλεση τριών κύριων αποστολών σε σχέση με τέσσερις βασικούς θεματικούς τομείς:

- 1) παρακολούθηση και κατανόηση της αλλαγής,
- 2) διερεύνηση της λειτουργίας,
- 3) επικοινωνία και ανταλλαγή ιδεών και εμπειρίας.

Οι γενικοί στόχοι ισχύουν και για τις τρεις αποστολές.

Παρακολούθηση και κατανόηση της αλλαγής

Τα εργαλεία παρακολούθησης του ιδρύματος περιλαμβάνουν περιοδικές έρευνες (συνθήκες εργασίας, συνθήκες διαβίωσης, επιχειρήσεις) και τακτικές εκθέσεις σχετικά με τις νέες εξελίξεις από ανταποκριτές και ινστιτούτα σε κράτη μέλη μέσω του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Εργασιακών Σχέσεων (EIRO), του Ευρωπαϊκού

Παρατηρητηρίου των Συνθηκών Εργασίας (EWCO) και του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου της Αναδιάρθρωσης (ERM), το οποίο αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου της Αλλαγής (EMCC).

Οι έρευνες παρέχουν στο ίδρυμα τη δυνατότητα συλλογής και ανάλυσης σε τακτική βάση κατάστασης σε ολόκληρη την ΕΕ. Η λεπτομερής εξερεύνηση των στοιχείων αυτών επιτρέπει στο ίδρυμα την αναγνώριση νέων τάσεων και τη βαθύτερη κατανόηση θεμάτων πολιτικής. Τα αποτελέσματα των ερευνών, εκτός του ότι προσφέρουν μια μοναδική πηγή πληροφοριών, παρέχουν επίσης μια ισχυρή βάση για τον προσδιορισμό των δυνατοτήτων βελτίωσης και την ανάπτυξη προοδευτικών απόψεων. Η τακτική πραγματοποίηση ερευνών καθώς και η παρουσίαση και η συστηματική ανάλυση εκθέσεων από κράτη μέλη έχουν αποδειχθεί πολύ δημοφιλής πηγή πληροφοριών.

Κατά τη διάρκεια της επόμενης τετραετίας το ίδρυμα πρόκειται:

- να συνεχίσει να παρέχει σε τακτά χρονικά διαστήματα υψηλής ποιότητας στοιχεία σχετικά με τις τάσεις και τις εξελίξεις στη διευρυμένη Ευρώπη και σε χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΕ, ανάλογα με την περίπτωση·
- να επιδιώξει να ενισχύσει την ποιότητα και τη συνάφεια των εργαλείων παρακολούθησης, αναζητώντας συνέργειες από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές·
- να επανεξετάσει και να βελτιώσει τις νεότερες πρωτοβουλίες όπως το EWCO·
- να εστιάσει την προσοχή του στην εξασφάλιση καλής και συγκρίσιμης ανάλυσης και να ενισχύσει την ικανότητά του να αξιοποιεί τα στοιχεία που συλλέγει·
- να αναπτύξει περαιτέρω τα μέσα παρακολούθησης του ιδρύματος ως κύρια εργαλεία για την πρόβλεψη και τη διαχείριση της αλλαγής·
- να ενισχύσει το ρόλο του EMCC ως κύριου μέσου στην προώθηση της ικανότητας της Ευρώπης να προβλέπει και να διαχειρίζεται την αλλαγή·
- να επεκτείνει την παρακολούθηση τάσεων και εξελίξεων στις μεθοριακές περιοχές μεταξύ νέων και παλαιών κρατών μελών.

Το τετραετές πρόγραμμα θα στηριχθεί στην πείρα που έχει αποκτηθεί, πραγματοποιώντας έναν πλήρη κύκλο ερευνών:

- έρευνα για τις συνθήκες εργασίας το 2005·
- έρευνα για τις συνθήκες διαβίωσης το 2007· και
- έρευνα για τις νέες επιχειρήσεις το 2008.

² Άρθρο 2.2 του ιδρυτικού κανονισμού.

Αυτές οι δραστηριότητες παρακολούθησης θα ακολουθήσουν τους γενικούς στόχους των επόμενων τεσσάρων ετών και θα συνδέονται με τους βασικούς θεματικούς τομείς, ώστε να εξασφαλισθεί η συνοχή μεταξύ των τριών κύριων αποστολών για την περίοδο 2005–2008.

Διερεύνηση της λειτουργίας

Σύμφωνα με την εντολή του, το ίδρυμα είναι επιφορτισμένο με την ανάπτυξη κάθε σκέψης που αφορά τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας υπό το φως της πρακτικής εμπειρίας ⁽²⁾. Αυτό σημαίνει ότι το ίδρυμα πρέπει να ερευνήσει τι λειτουργεί σωστά και τι δεν λειτουργεί. Οι δραστηριότητες παρακολούθησης συνεπάγονται εκτενείς αναλύσεις, αλλά στόχος του ιδρύματος θα είναι να τις συμπληρώνει με περισσότερες πληροφορίες και έρευνα σχετικά με τη διαχείριση της αλλαγής και την ανάπτυξη της καινοτομίας. Θα πραγματοποιήσει μελέτες με σκοπό την εξέταση των ανθρώπινων και κοινωνικών διαστάσεων της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας, αναλύοντας τόσο την υλοποίηση όσο και το αποτέλεσμα διαφόρων πρωτοβουλιών αλλαγής. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται τη διενέργεια περιπτώσιολογικών μελετών και έρευνας σε χώρους εργασίας και σε τοπικές εγκαταστάσεις, σε συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας ή σε περιφέρειες σε επιλεγμένα κράτη μέλη.

Το ίδρυμα πρόκειται:

- να αναλάβει διεξοδικές μελέτες σχετικά με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες πολιτικής και πρακτικής και με τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξή τους, με σκοπό την άντληση βασικών διδαγμάτων για αποτελεσματική υλοποίηση και επιτυχή πρακτική·

- να προσδιορίσει σαφώς τα κριτήρια για την επιλογή αυτών των ερευνητικών έργων στα ετήσια προγράμματα εργασιών του, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και άλλων ερευνών, τους παρόντες στόχους πολιτικής της ΕΕ στους σχετικούς τομείς και τα βασικά θέματα στα οποία εστιάζεται η προσοχή για την περίοδο 2005-2008·
- να δημιουργήσει, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, βάσεις δεδομένων πρακτικής εμπειρίας, οι οποίες θα μπορούσαν να υποστηρίξουν μια πιο διαχρονική και δυναμική ανάλυση της βιωσιμότητας των βελτιώσεων.

Το ίδρυμα θα εφαρμόσει μια ολοκληρωμένη και πολυδιάστατη προσέγγιση στα θέματα της ποιότητας ζωής, εστιάζοντας την προσοχή του στην αλληλένδετη σχέση μεταξύ των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας και των σχετικών πολιτικών τους, καθώς και στους ρόλους των διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων. Το ίδρυμα δεν θα επικεντρωθεί μόνο σε προβλήματα ή σε συγκεκριμένες ομάδες ή τομείς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά θα ακολουθήσει μια πιο θετική προσέγγιση, προσδιορίζοντας δυνατότητες στο πλαίσιο των κοινωνικών και οικονομικών αλλαγών που λαμβάνουν χώρα για την πρόληψη της εμφάνισης προβλημάτων. Οι μελέτες σε αυτόν τον τομέα θα αντικατοπτρίζουν τους γενικούς στόχους και τους βασικούς θεματικούς τομείς της περιόδου 2005-2008.

Επικοινωνία και ανταλλαγή ιδεών και εμπειρίας

Το ίδρυμα έχει την εντολή να ενισχύσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειρίας⁽³⁾. Οφείλει να ενεργεί έγκαιρα στη μετάδοση και

επικοινωνία των αποτελεσμάτων των εργασιών του προς τους ενδιαφερόμενους φορείς, τις ομάδες-στόχους και τους διάφορους μεσολαβούντες φορείς πληροφοριών, καθώς και στην παροχή ευκαιριών στους διάφορους φορείς που ασχολούνται με την κοινωνική πολιτική της ΕΕ, για τη συζήτηση και την ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών σε επιλεγμένα κοινωνικά θέματα.

Κατά τη διάρκεια της επόμενης τετραετίας το ίδρυμα πρόκειται:

- να στηρίζει την ανταλλαγή πρακτικών εμπειριών και αποτελεσμάτων έρευνας στη διευρυμένη Ευρώπη (κατάλληλα σεμινάρια, δίκτυα επιχειρήσεων και σχολών διοίκησης, κατάρτιση εκπαιδευτικού υλικού βάσει του έργου του ιδρύματος)·
- να αναπτύξει την ικανότητα βασικών φορέων να αντιμετωπίζουν νέες προκλήσεις μέσω της ευαισθητοποίησης σχετικά με αναδυόμενα ή μελλοντικά ζητήματα πολιτικής, της προσφοράς ιδεών και προτύπων που συμβάλλουν στον στρατηγικό σχεδιασμό, καθώς και μέσω της υποστήριξης της χρήσης συναφών μεθόδων ή εργαλείων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών·
- να ενισχύσει τη λειτουργία της συζήτησης παρέχοντας δυνατότητες στους σχετικούς φορείς δράσης, όπως τις κρατικές αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους, τους επαγγελματίες και τους ερευνητές, να συζητήσουν τα πορίσματα των εργασιών του ιδρύματος (εργαστήρια σε επίπεδο έργου, σεμινάρια σε συγκεκριμένα θέματα, μεγάλα συνέδρια, συμπεριλαμβανομένου και του φόρουμ που πραγματοποιείται δύο φορές ετησίως).

³ Άρθρο 3.1 του ιδρυτικού κανονισμού.

Το ίδρυμα έχει επίσης την εντολή να συνεργάζεται όσο το δυνατόν στενότερα με εξειδικευμένα ινστιτούτα, ιδρύματα και φορείς στα κράτη μέλη ή διεθνώς ⁽⁴⁾. Αυτό ισχύει συγκεκριμένα για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία που εδρεύει στο Μπιλμπάο. Στην περίπτωση αυτή, το ίδρυμα θα αξιοποιήσει την υφιστάμενη συμφωνία συνεργασίας. Το ίδρυμα θα εξετάσει επίσης τη δυνατότητα σύναψης παρόμοιων συμφωνιών με άλλους οργανισμούς όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος στην Κοπεγχάγη.

Η ανάπτυξη δικτύου ήταν ανέκαθεν ένα σημαντικό εργαλείο του ιδρύματος. Το ίδρυμα θα επανεξετάσει τα δίκτυα και τις κοινότητες πρακτικής (επίσημες και ανεπίσημες), προκειμένου να βελτιωθεί η συνεργασία στη συλλογή στοιχείων, τη μεταφορά γνώσεων και την ανταλλαγή εμπειριών. Σκοπός είναι η ανάπτυξη μιας πιο επίσημης στρατηγικής σχετικά με τη δραστηριότητα στα επόμενα τέσσερα έτη, που θα καθορίσει τους τύπους δικτύων, τα μέλη και το σκοπό τους, καθώς και τις υποχρεώσεις τους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Οι βασικοί στόχοι για τις δραστηριότητες επικοινωνίας θα είναι οι εξής:

- η επικοινωνία του έργου του ιδρύματος στο ενδιαφερόμενο κοινό εγκαίρως και με τον κατάλληλο τρόπο μέσω προφορικών παρουσιάσεων, συναντήσεων και εκδηλώσεων, έντυπων και ηλεκτρονικών προϊόντων·

- η παροχή προϊόντων και αποτελεσμάτων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των διαφόρων σταδίων πολιτικής και η ανάπτυξη πρακτικής, από το στάδιο της σύλληψης και του σχεδιασμού έως τις πρακτικές επιδράσεις της υλοποίησης και της αξιολόγησης·
- η παροχή εργαλείων και μεθόδων για τη διευκόλυνση συνεχούς και αλληλεπιδραστικής πρόσβασης σε πληροφορίες του ιδρύματος, μέσω βελτιωμένης χρήσης της τεχνολογίας και της επανασύνθεσης των πληροφοριών του ιδρύματος, ανάλογα με την περίπτωση·
- η παροχή καθοδήγησης για την εύρεση σχετικών πληροφοριών (κατάλογοι, ευρετήρια, συνδέσεις)·
- η πιο αποτελεσματική χρήση των εργαλείων που βασίζονται στο Διαδίκτυο για την υποστήριξη της διάδοσης και χρήσης των αποτελεσμάτων των εργασιών του ιδρύματος, ειδικά των στοιχείων που προέρχονται από τις δραστηριότητες παρακολούθησης.

Θα καταρτιστεί ένα ετήσιο πρόγραμμα επικοινωνίας που θα αποτελεί μέρος του ετήσιου προγράμματος εργασιών, με σκοπό να εξασφαλίσει την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων ομάδων σχετικά με τις συνεχείς εξελίξεις και τις θεματικές εκδόσεις, καθώς και την άμεση ανταπόκριση στις απαιτήσεις των χρηστών. Ένα στρατηγικό σχέδιο για τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα υποστηρίξει τη δυνατότητα του ιδρύματος να επικοινωνεί και να ενημερώνει το ενδιαφερόμενο κοινό.

⁴ Άρθρο 3.2 του ιδρυτικού κανονισμού.

Θεματικοί τομείς

«Εστίαση του ενδιαφέροντος σε τέσσερις θεματικούς τομείς με στόχο την επίτευξη συνοχής μεταξύ των διαφορετικών τομέων εξειδίκευσης...»

Το ίδρυμα προσδιόρισε τέσσερις θεματικούς τομείς για τη χρονική περίοδο 2005–2008 τους οποίους θα ερευνήσει σε μεγαλύτερο βάθος:

- απασχόληση,
- εξισορρόπηση εργασίας και διαβίωσης,
- εργασιακές σχέσεις και εταιρική σχέση,
- κοινωνική συνοχή.

Οι τομείς αυτοί επιλέχθηκαν βάσει της εντολής και συγκεκριμένων δυνατοτήτων του ιδρύματος. Αντικατοπτρίζουν βασικά στοιχεία της στρατηγικής της Λισσαβόνας και της κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ, καθώς και σημαντικές προκλήσεις —σημερινές και μελλοντικές— για τη διευρυμένη Ευρώπη. Το ίδρυμα θα επικεντρώσει τις δραστηριότητές του σε αυτούς τους τομείς προτεραιότητας —στις δραστηριότητες παρακολούθησης, τη διερεύνηση της λειτουργίας, την επικοινωνία και την ανταλλαγή εμπειριών— προκειμένου να επιτευχθεί συνοχή μεταξύ όλων των διαφορετικών τομέων εξειδίκευσής του.

Αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένα ζητήματα που θα εξεταστούν στο πλαίσιο των ερευνών, συζητήσεων και της διάδοσης πληροφοριών, προκειμένου να παρουσιαστεί μια γενική εικόνα του πιθανού πεδίου διεξαγωγής των εργασιών. Η πραγματική επιλογή θα καθοριστεί περαιτέρω στα ετήσια προγράμματα εργασιών, με βάση τα αποτελέσματα προηγούμενων ερευνών και

λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες των πολιτικών της ΕΕ, ειδικά σε σχέση με τη διεύρυνση και τους στόχους της στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Απασχόληση

Το ίδρυμα έχει ήδη αναπτύξει σημαντικές γνώσεις και εξειδίκευση όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ ευελιξίας, παραγωγικότητας και πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, η σχέση ευελιξίας-απασχόλησης θα αποτελέσει σημαντικό αντικείμενο για περαιτέρω έρευνα. Οι συνθήκες εργασίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των βασικών εργασιών του ιδρύματος και η βελτίωση του τομέα της απασχόλησης όσον αφορά το πλήθος και την ποιότητα των θέσεων εργασίας αποτελεί υψηλή προτεραιότητα της πολιτικής της ΕΕ. Οι ίσες ευκαιρίες και η καλύτερη πρόσβαση στην απασχόληση κατέχουν κεντρική θέση τόσο στη στρατηγική της Λισσαβόνας όσο και στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση.

Τα αποτελέσματα της έρευνας για τις επιχειρήσεις (2004), της έρευνας για τις συνθήκες εργασίας του 2005 και η μεταγενέστερη ανάλυσή τους, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αναδιάρθρωσης του EMCC, θα παρέχουν πολύτιμα στοιχεία για την υποστήριξη αυτού του τομέα. Θα παρέχουν επίσης μια βάση για πιο λεπτομερείς μελέτες σχετικά με την πρακτική εμπειρία με την

υλοποίηση δραστηριοτήτων ανάπτυξης του χώρου εργασίας. Στις μελέτες θα προσδιορίζονται μελλοντικές αλλαγές στην αγορά εργασίας σε τομεακό και εθνικό επίπεδο καθώς και μέτρα για τη βελτίωση της σχέσης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργαζομένων. Στην έρευνα θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην πρόσληψη και την παραμονή στην εργασία ευπαθών ομάδων.

Μεταξύ των θεμάτων που θα μπορούσαν να εξεταστούν περιλαμβάνονται τα εξής: νέες μορφές και πρότυπα εργασίας· εκσυγχρονισμός της οργάνωσης της εργασίας· ανάπτυξη ικανοτήτων για καινοτομία στο χώρο εργασίας· ρόλος εξωτερικών παραγόντων στην ανάπτυξη ικανοτήτων για καινοτομία και εκσυγχρονισμό· ανάπτυξη επιχειρηματικότητας και δικτύωση επιχειρήσεων· επαγγελματική κινητικότητα· μετακίνηση θέσεων εργασίας μεταξύ περιφερειών και χωρών· ανθρώπινο κεφάλαιο, διά βίου μάθηση, εξέλιξη σταδιοδρομίας, επαγγελματικός προσανατολισμός/καθοδήγηση και διαχείριση κινδύνων· ποιότητα εργασίας και εξελίξεις στο χώρο εργασίας σε σχέση με την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας· επιχειρηματικότητα· πρόσβαση στην εργασία και παραμονή/επανάταξη σε αυτή, ειδικά για

μειονεκτούσες ομάδες· διοίκηση εργαζομένων διαφόρων ηλικιών στο χώρο εργασίας.

Εξισορρόπηση εργασίας και διαβίωσης

Ο ρόλος του ιδρύματος είναι να εξετάσει την αλληλένδετη σχέση μεταξύ των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης συμβιβασμού των απαιτήσεων της επαγγελματικής ζωής με την οικογένεια, τη διά βίου μάθηση, τις υποχρεώσεις εκτός εργασίας και το χρόνο ψυχαγωγίας. Η επίλυση πολλών θεμάτων που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι, άνδρες και γυναίκες, και οι οικογένειές τους είναι σημαντικός παράγοντας όχι μόνο για την ποιότητα ζωής αλλά και για την επίτευξη υψηλότερων ποσοστών απασχόλησης και την ανταγωνιστική οικονομική ανάπτυξη των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Οι πληροφορίες και η ανάλυση των αποτελεσμάτων των ερευνών του ιδρύματος για την ποιότητα ζωής, για τις επιχειρήσεις (2004) και τις συνθήκες εργασίας (2005) θα προσφέρουν μια ευκαιρία αναθεώρησης αυτού του μακροχρόνιου θέματος και θα οδηγήσουν σε περαιτέρω έρευνες σχετικά με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της κατάστασης.

Μεταξύ των θεμάτων στα οποία θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή μπορούν να περιληφθούν τα εξής: νέες πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται σε επιχειρήσεις και συλλογικές διαπραγματεύσεις, ιδίως από μια προοπτική που εκτείνεται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής· συνδέσεις μεταξύ εξισορρόπησης εργασίας και διαβίωσης, ανταγωνιστικότητας και δημιουργίας θέσεων εργασίας· ρόλος συναφών πολιτικών και υπηρεσιών (απασχόληση, συντάξεις, κοινωνική ασφάλιση, περίθαλψη, εκπαίδευση, περιβάλλον/μεταφορές/στέγαση)· ρόλος κρατικών αρχών και εξωεπιχειρησιακών φορέων στη στήριξη εργαζομένων και εργοδοτών για την εφαρμογή διά βίου προοπτικής στην οργάνωση της εργασίας· συνδέσεις με τη γήρανση του πληθυσμού και τις δημογραφικές αλλαγές· εξελίξεις στην οικογενειακή πολιτική· ζητήματα που αφορούν συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων (π.χ. γονείς, άτομα που φροντίζουν υπερήλικες και εξαρτώμενα πρόσωπα, εργαζόμενοι τρίτης ηλικίας και μετανάστες) και ΜΜΕ και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Εργασιακές σχέσεις και εταιρική σχέση

Ως τριμερής οργανισμός με μακροχρόνιες εργασιακές σχέσεις με κοινωνικούς εταίρους και κρατικές αρχές σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο, το ίδρυμα είναι σε θέση να διευκολύνει τη συζήτηση μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και των κρατικών αρχών. Συγκεκριμένα, το ίδρυμα έχει

εκτεταμένη εμπειρία στην παρακολούθηση και την ανάλυση των ρόλων των φορέων δράσης των εργασιακών σχέσεων, καθώς και των διαδικασιών των εργασιακών σχέσεων και των αποτελεσμάτων.

Το ΕΙΡΟ θα παραμείνει ένα σημαντικό μέρος του βασικού έργου του ιδρύματος και θα συμβάλλει σε όλα τα θέματα προτεραιότητας. Ωστόσο, το θέμα της εταιρικής σχέσης είναι και ανεξάρτητο θέμα, ιδιαίτερα δεδομένης της διεύρυνσης της ΕΕ και της σημασίας αυτών των διαδικασιών ως μέσου βελτίωσης της ποιότητας ζωής, καθώς και της διαχείρισης και πρόβλεψης της αλλαγής. Η εταιρική σχέση στο χώρο εργασίας είναι ένας εν δυνάμει σημαντικός κινητήριος μοχλός και πηγή για την ανάπτυξη καινοτομίας σε επίπεδο οργάνωσης, την αύξηση της παραγωγικότητας και την ικανότητα υλοποίησης αλλαγών.

Όσον αφορά τα παραπάνω, το ίδρυμα θα μπορούσε να αποσκοπεί στην κάλυψη θεμάτων όπως τα ακόλουθα: ρόλος των κοινωνικών εταίρων και ανάπτυξη κοινωνικού διαλόγου (ειδικά στα νέα κράτη μέλη και στο πλαίσιο της μεγέθυνσης της κοινωνικής ατζέντας)· νέες δομές, μορφές και διαδικασίες διακυβέρνησης· εργασιακές σχέσεις σε ΜΜΕ· αλληλένδετες σχέσεις μεταξύ των διαφορετικών δομών και επιπέδων των εργασιακών σχέσεων και του κοινωνικού διαλόγου — συνδέσεις με τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τις μεταβαλλόμενες αγορές

εργασίας, την ανάπτυξη καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας· και ρόλος των εταιρικών σχέσεων στην πρόβλεψη και τη διαχείριση της αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των συνδέσεων με κρατικές αρχές και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Κοινωνική συνοχή

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας, τον Μάρτιο του 2000, αναγνώρισε ότι η έκταση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού είναι απαράδεκτη. Συνεπώς, η δημιουργία μιας πιο αλληλέγγυας Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί πλέον απαραίτητο στοιχείο για την επίτευξη του δεκαετούς στρατηγικού στόχου της Ένωσης για συνεχή οικονομική ανάπτυξη, περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.

Κατά την πρόσφατη ανάλυση της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου για την ποιότητα ζωής στις προσχωρούσες και υποψήφιες χώρες, το ίδρυμα κατέληξε ότι θα προκύψει ακόμη μεγαλύτερη ανάγκη αντιμετώπισης της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στη διευρυμένη Ευρώπη. Η δυνατότητα του ιδρύματος να παρακολουθεί και να αναλύει τις εξελίξεις στον τομέα αυτό ενισχύθηκε περαιτέρω με την ολοκλήρωση της

δικής του έρευνας σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης σε 28 ευρωπαϊκές χώρες το 2003. Αυτό θα βοηθήσει στον εντοπισμό θεμάτων που απαιτούν σε βάθος μελέτη και θα αποτελέσει τη βάση για πιο διαχρονική παρακολούθηση των εξελίξεων.

Μεταξύ των θεμάτων που θα μπορούσαν να εξεταστούν στο πλαίσιο αυτής της θεματικής ενότητας περιλαμβάνονται τα εξής: γήρανση του πληθυσμού, αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και προκλήσεις που αφορούν τις συντάξεις, την υγεία και την πρόνοια· κοινωνική, οικονομική και πολιτισμική ένταξη των μεταναστών (απασχόληση, κοινωνική προστασία, στέγαση)· ποιότητα του περιβάλλοντος των δημόσιων υπηρεσιών, ειδικά στα νέα κράτη μέλη και τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, καθώς και για άτομα με χαμηλό εισόδημα ή για τους διαμένοντες σε αγροτικές περιοχές· επιρροή των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και των κοινωνικών καινοτομιών στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, τη βιομηχανική καινοτομία και την επιχειρηματικότητα· ρόλος του ιδιωτικού τομέα και του δημόσιου τομέα στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης· κοινωνική ένταξη για τους ηλικιωμένους και για άλλες ομάδες που βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας.

Αξιολόγηση

«Χρήση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης για το σχεδιασμό δραστηριοτήτων και τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων...»

Ο νέος δημοσιονομικός κανονισμός της Επιτροπής, στο κεφάλαιο 7 άρθρο 25 παράγραφος 4, υποχρεώνει το ίδρυμα να προβαίνει τακτικά σε αξιολογήσεις, εκ των προτέρων και εκ των υστέρων, των προγραμμάτων και των ενεργειών του. Σύμφωνα με αυτή την προϋπόθεση και με βάση τα αποτελέσματα της πρώτης εξωτερικής αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε κατά το 2000-2001, το ίδρυμα θα συνεχίσει να ενισχύει τη λειτουργία αξιολόγησης.

Οι κύριοι στόχοι θα είναι η χρήση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης για τη συμβολή στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων και τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων, η βοήθεια για την αποτελεσματική ανεύρεση πόρων, η βελτίωση της ποιότητας των δράσεων και η αναφορά των επιτευγμάτων.

Συγκεκριμένα, το ίδρυμα:

- θα παρακολουθεί συνεχώς και συστηματικά την υλοποίηση και επίτευξη των στρατηγικών στόχων του προγράμματος 2005-2008 και των σχετικών ετήσιων προγραμμάτων εργασίας του, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ποσοτικών στοιχείων·
- θα βελτιώσει τα λειτουργικά εργαλεία και τις διαδικασίες για την υποστήριξη της παρακολούθησης και αξιολόγησης των δραστηριοτήτων του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων του συστήματος διαχείρισης επαφών, της παρακολούθησης της χρήσης και του αντίκτυπου των αποτελεσμάτων και υπηρεσιών του ιδρύματος, των εργαλείων και των πλαισίων διαχείρισης έργου, της παρακολούθησης του Διαδικτύου, των ερευνών των χρηστών, της αξιολόγησης των συνεδρίων κλπ·
- θα παρέχει τακτική ενημέρωση στους ενδιαφερόμενους σχετικά με την υλοποίηση

των δραστηριοτήτων του ιδρύματος, για παράδειγμα, στην ετήσια έκθεση·

- θα ενισχύσει τις διαδικασίες ελέγχου ποιότητας και αξιολόγησης σε επίπεδο έργου, παρέχοντας ενημέρωση για συνεχή βελτίωση κατά τη διάρκεια του προγράμματος·
- θα διατηρήσει το σύστημα της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων φορέων στην αξιολόγηση των προϊόντων και των υπηρεσιών του, μέσω των συμβουλευτικών επιτροπών (συμπεριλαμβανομένης της πιθανής συμμετοχής εξωτερικών εμπειρογνομόνων σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου κανονισμού για τη διοίκηση του ιδρύματος).

Επίσης, κατά τη διάρκεια του τετραετούς του προγράμματος για την περίοδο 2005-2008, το ίδρυμα θα αναλάβει δύο σημαντικές εξωτερικές αξιολογήσεις στους ακόλουθους τομείς:

- το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αλλαγής (το 2005)·
- τις δραστηριότητες του ιδρύματος συνολικά (το 2007), για την περίοδο 2001-2006. Η αξιολόγηση αυτή θα συμβάλει στο σχεδιασμό των δράσεων και τον καθορισμό των προτεραιοτήτων για το επόμενο τετραετές πρόγραμμα.

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας
Για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και εργασίας σε μια Ευρώπη που αλλάζει
Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
2004 – 18 σ. – 16 x 23,5 cm
ISBN 92-897-0266-4

ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Οι επί πληρωμή εκδόσεις της Υπηρεσίας Εκδόσεων διατίθενται μέσω ενός παγκόσμιου δικτύου αντιπροσώπων πωλήσεων.

Ποια διαδικασία πρέπει να ακολουθήσετε για να αποκτήσετε κάποια έκδοση;

Αφού προμηθευτείτε τον κατάλογο των αντιπροσώπων πωλήσεων, επιλέξτε τον αντιπρόσωπο που σας ενδιαφέρει και επικοινωνήστε μαζί του για να δώσετε παραγγελία.

Πώς θα προμηθευτείτε τον κατάλογο των αντιπροσώπων πωλήσεων;

- Συμβουλευθείτε τον ιστοχώρο της Υπηρεσίας Εκδόσεων <http://publications.eu.int/>
- Ή ζητήστε τον κατάλογο μέσω φαξ στον αριθμό (352) 2929-42758 και θα τον λάβετε σε έντυπη μορφή

Υπηρεσία Εκδόσεων

Publications.eu.int

ISBN 92-897-0266-4

9 789289 702669